

רשומות

הצעות חוק

ה מ מ ש ל ה

25 ביוני 2008

393

כ"ב בסיוון התשס"ח

עמוד

632	הצעת חוק משק הגז הטבעי (תיקון מס' 5), התשס"ח-2008
634	הצעת חוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים) (היוועדות חזותית – הוראת שעה) (תיקון), התשס"ח-2008

הצעת חוק משק הגז הטבעי (תיקון מס' 5), התשס"ח-2008

1. תיקון סעיף 4
- בחוק משק הגז הטבעי, התשס"ב-2002¹, בסעיף 4, אחרי סעיף קטן (ה) יבוא:
- (ו') (1) על אף הוראות סעיף 4(א)(3) עד (6) ו-(ד)(6), מצאו השרים כי קיימים צרכים חיוניים במשק האנרגיה המצדיקים זאת, יחולו הוראות אלה:
- (א) המדינה תהיה רשאית למכור ולשווק גז טבעי, בתנאים, בכמויות ובתקופות כפי שיחליטו השרים;
- (ב) חברה ממשלתית שקיבלה היתר לכך מאת השר, בהסכמת שר האוצר, תהיה רשאית למכור ולשווק גז טבעי, בתנאים, בכמויות ובתקופות שייקבעו בהיתר, ובלבד שלא יינתן היתר לפי פסקת משנה זו אלא לחברה שמטרתה היחידה, לפי מסמכי ההתאגדות שלה, היא רכישה, מכירה ושיווק של גז טבעי, בהתאם להוראות פסקת משנה זו; נקבעה חובת רישוי לפי סעיף 5, תחול החובה האמורה גם על חברה ממשלתית שקיבלה היתר לפי פסקת משנה זו, ולא יחולו לעניין זה הוראות סעיף 8(ב)(1).
- (2) החלטת השרים על קיומם של צרכים חיוניים במשק האנרגיה לפי פסקה (1) תתקבל בשים לב לשיקולים אלה:
- (א) תחזית הביקוש במשק לגז טבעי, ביחס להיצע הצפוי;
- (ב) העדר תחרות מספקת במשק הגז הטבעי;

ד ב ר י ה ס ב ר

מוצע על כן לתקן את סעיף 4 לחוק ולהסמיך את המדינה במפורש, בסעיף קטן (ו)(1) המוצע, למכור ולשווק גז טבעי במישורין או באמצעות חברה ממשלתית, וזאת אם מצאו שר התשתיות הלאומיות ושר האוצר (להלן – השרים) כי קיימים צרכים חיוניים במשק האנרגיה המצדיקים מכירה ושיווק כאמור.

בפסקת משנה (ב) של סעיף קטן (ו)(1) המוצע, מוצע לקבוע כי היתר למכירה ולשיווק של גז טבעי לחברה ממשלתית יינתן רק לחברה שפעילויות הרכש, השיווק והמכירה של הגז הטבעי הן פעילויות היחידות. זאת כדי להבטיח שמעורבות הממשלה תצומצם אך ורק לתחום שבו נוצר הצורך החיוני האמור. כמו כן מוצע להבהיר כי אם תיקבע חובת רישוי כללית על פעילויות מכר ושיווק של גז טבעי, תחול חובה זו גם על החברה הממשלתית בעלת ההיתר לפי הסעיף המוצע.

בסעיף קטן (ו)(2) המוצע, מוצע לקבוע את השיקולים העיקריים שינחו את השרים בבואם לקבוע את קיומם של

הוראות סעיף 4(א)(3) עד (6) לחוק משק הגז הטבעי, התשס"ב-2002 (להלן – החוק), מטילות מגבלות שונות לעיסוק במכר או בשיווק של גז טבעי, על גורמים בעלי שליטה בעל רישיון הולכה או בספק חשמל ועל גורמים הנשלטים על ידם. סעיף 4(ד)(6) לחוק מאפשר חריג מצומצם למגבלות שבסעיפים האמורים.

מכיוון שהמדינה בעלת שליטה הן בספק חשמל והן בעל רישיון הולכה, התעוררה השאלה האם בסמכותה למכור ולשווק גז טבעי בעצמה או באמצעות חברה ממשלתית.

בבג"צ 5547/07 Noble Energy Mediterranean Ltd. ואח' נ' ממשלת ישראל ואח', נבו (2007), איפשר בית המשפט למדינה "להמשיך בהליכים לרכישת הגז הטבעי תוך שיובהר כי אין באפשרותה למכור או לשווק את הגז הטבעי, או להעבירו בכל דרך אחרת לגורם שלישי כל עוד לא תוקן החוק" (שם בעמ' 7).

¹ ס"ח התשס"ב, עמ' 55; ס"ח התשס"ז, עמ' 79.

(ג) כמות הגז הטבעי המשוקת;

(ד) מספר מצומצם של מקורות הגז הטבעי שמהם ניתן לספק גז טבעי למשק.

(3) מצאו השרים כי קיימים צרכים חיוניים במשק האנרגיה, כאמור בפסקה (1) רישה, תפורסם הודעה ברשומות המפרטת את הצרכים האמורים; כמו כן תפורסם ברשומות הודעה על החלטת השרים או על מתן היתר לפי פסקאות משנה (א) ו-(ב) של פסקה (1), ועל התנאים וההגבלות שנקבעו בהם."

ד ב ר י ה ס ב ר

המצדיקים את תחולת הוראות הסעיף המוצע והן על מתן החלטה או היתר למכירה או לשיווק של גז טבעי בידי המדינה או בידי חברה ממשלתית, והתנאים וההגבלות שנקבעו בהם. הוראה זו באה להבטיח שקיפות בפעילות הממשלה בנושא, והיא דומה להוראות סעיף 13 לחוק.

צרכים חיוניים במשק האנרגיה המצדיקים את התערבות הממשלה. שיקולים אלה מצביעים בעיקר על בעיות שונות של כשל שוק, המצדיקות את התערבות הממשלה במשק הגז הטבעי.

בסעיף קטן (1)(3) המוצע נקבעת החובה לפרסם הודעה ברשומות, הן על הצרכים המיוחדים במשק האנרגיה

הצעת חוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים) היוועדות חזותית – הוראת שעה) (תיקון), התשס"ח–2008

תיקון סעיף 1
1. בחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים) (היוועדות חזותית – הוראת שעה), התשס"ח–2007¹, בסעיף 1, ברישור, במקום "שנה" יבוא "שנתיים".

ד ב ר י ה ס ב ר

דיוני הארכת מעצר ושחרור בערובה של חשודים בדרך של היוועדות חזותית מתקיימים בבית משפט השלום בתל אביב, ובו בלבד, מחדש ספטמבר 2007, כאשר החשודים נמצאים בבית המעצר באבו-יכביה, זאת באופן ניסיוני כדי לבחון את יישום הוראת השעה.

באפריל 2008 הוגש לשר המשפטים ולשר לביטחון הפנים דוח ביניים של המחקר המלווה ובו צוינו ממצאים חיוביים בעיקרם המצדיקים את הארכת תוקפה של הוראת השעה לצורך המשך המחקר כאמור.

ממצאי דוח הביניים מצביעים, בין השאר, על עלייה ברורה במספר הדיונים המתקיימים באמצעות היוועדות חזותית ובשיעור החשודים המסכימים לקיים את דיוני המעצר והשחרור בערובה בדרך זו. הליך ההיוועדות החזותית שהופעל באופן ניסיוני שמר על זכויות היסוד של החשוד והיווה תחליף ראוי לנוכחות פיזית של החשוד בבית המשפט בדיונים להארכת מעצרו או לשחרורו ממצערו. כמו כן, ברוב המקרים הטכנולוגיה שהופעלה בדיונים שהתקיימו באמצעות היוועדות חזותית פעלה ברמה משביעת רצון. עם זאת יצוין כי ממצאי דוח הביניים הצביעו גם על ליקויים המחייבים תיקון.

לאור ממצאי דוח הביניים ולצורך השלמת המחקר המלווה את היישום הניסיוני של הוראת השעה, מוצע לתקן את הוראת השעה ולהאריך את תוקפה – העומד לפוג ביום כ' בתמוז התשס"ח (23 ביולי 2008) – לתקופה של שנה נוספת.

עם השלמת המחקר המלווה ועל פי ממצאיו, יישקל המשך תוקפה של הוראת השעה ובכלל זה תישקל האפשרות להפכה להסדר של קבע.

"סימן ז': היוועדות חזותית" הוסף לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו–1996 (להלן – החוק), ביום ד' בשבט התשס"ז (23 בינואר 2007) כהוראת שעה לתקופה של שנה, זאת במסגרת חוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים) (היוועדות חזותית – הוראת שעה), התשס"ח–2007 (להלן – הוראת השעה).

סימן ז' האמור מאפשר לערוך דיון בבית המשפט בבקשה להארכת מעצרו של חשוד או לשחרורו בערובה, באמצעות היוועדות חזותית, בהתקיים התנאים הקבועים בסימן. לפי התנאים האמורים על החשוד להיות בגיר שטרם הוגש נגדו כתב אישום, עליו להיות מיוצג בידי סניגור, ויש לקבל את הסכמתו לעריכת הדיון בדרך של היוועדות חזותית, לאחר שניתנה לו הזדמנות סבירה להיפגש עם סניגורו פנים אל פנים ולהיוועץ בו. יצוין עוד, כי בית המשפט רשאי לפי הוראות סימן ז', מטעמים מיוחדים שיירשמו, להורות על עריכת דיון בבקשה להארכת מעצר או לשחרור בערובה שלא באמצעות היוועדות חזותית, גם אם התקיימו התנאים האמורים לעיל.

סימן ז' לפרק ב' לחוק נקבע כהוראת שעה לתקופה של שנה במטרה לבחון, במהלך תקופה זו, האם הדיונים המתנהלים באמצעות היוועדות חזותית מהווים תחליף ראוי לנוכחות פיזית של חשוד בדיון בבית המשפט בבקשה להארכת מעצר או שחרור בערובה. במסגרת בחינה זו, נערך, במהלך תקופת יישום הוראת השעה, מחקר מלווה שבחן את ההליכים שבוצעו באמצעות היוועדות חזותית, ובכלל זה את ההשפעה של קיום הדיונים בהיוועדות חזותית על תקינות ההליך ועל שמירת הזכויות המהותיות של החשוד במהלך הדיון בעניינו.

¹ ס"ח התשס"ח, עמ' 93.